

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ТОВАРОЗНАВСТВА**

ФАРМАЦЕВТИЧНЕ ТОВАРОЗНАВСТВО - ПОГЛЯД У МАЙБУТНЄ

**VII НАУКОВО-ПРАКТИЧНА ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЯ З
МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ**

Конференція зареєстрована Державною науковою установою
«Український інститут науково-технічної експертизи та інформації»
(посвідчення № 394 від 16 вересня 2020 р.)

12 березня 2021

Харків

УДК 615.2:615.46/.47

Редакційна колегія: проф. Баранова І. І. доц. Бреусова С. В., доц. Запорожська С. М., ас. Безпала Ю. О., ас. Дядюн Т. В., ас. Безчаснюк О. М., ас. Нікітіна М. В., Федоренко В. О.

Укладачі: доц. Запорожська С. М., ас. Безпала Ю. О.

Реєстраційне посвідчення УкрІНТЕІ № 394 від 16 вересня 2020 р.

Фармацевтичне товарознавство – погляд у майбутнє: матеріали VII науково-практичної інтернет-конференції з міжнародною участю (12 березня 2021 р.) – Харків : НФаУ, 2021 – 65 с.

Збірник містить матеріали VII науково-практичної інтернет-конференції з міжнародною участю «Фармацевтичне товарознавство – погляд у майбутнє». Розглянуто проблеми та перспективи формування наукових досліджень у фармації в контексті товарознавства та інші питання фармації. Представлені дослідження асортименту, пакування, маркування різноманітних медичних виробів, приладів та апаратів, готових лікарських засобів та інших видів продукції. Розглянуто теоретичні та практичні аспекти роботи з ними для широкого кола наукових і практичних працівників фармацевтичної, медичної та інших сфер.

Матеріали подаються мовою оригіналу.

За достовірність матеріалів відповідальність несуть автори.

УДК 615.2:615.46/.47

© Баранова І. І., Запорожська С. М.
Бреусова С. В., Дядюн Т. В.,
Безпала Ю. О., Безчаснюк О. М.,
Нікітіна М. В., Федоренко В. О.
© НФаУ, 2020

ДОСЛІДЖЕННЯ СПОЖИВЧИХ ВЛАСТИВОСТЕЙ ПРОТИЗАПЛІДНИХ МЕДИЧНИХ ВИРОБІВ РИНКУ УКРАЇНИ

Маганова Т. В., Ткаченко Н. О.

Запорізький державний медичний університет

bataneofarm@gmail.com, tkachenkonat2@gmail.com

Вступ. Якість фармацевтичних продуктів (медичних виробів, техніки тощо) беззаперечно є одним з головних факторів, що впливає на рівень фармацевтичної безпеки, рівень прихильності до лікування чи профілактики захворювань у процесі фармацевтичного забезпечення. Під якістю, згідно з визначенням Американського національного інституту стандартів, слід розуміти сукупність споживчих характеристик та особливостей, які можуть задовільнити потреби покупця. Тому, дослідження споживчих властивостей медичних виробів (асортимент, ергономічність, рівень безпеки, споживча вартість) є вихідною умовою удосконалення систем фармацевтичного забезпечення.

Мета дослідження. Дослідження споживчих властивостей протизаплідних медичних виробів на фармацевтичному ринку України.

Основний матеріал дослідження. У процесі дослідження були використані дані Державного реєстру медичної техніки та виробів медичного призначення України, інформаційно-пошукової системи «Компендіум онлайн, інтернет-ресурсу «Tabletki.ua» та наукові публікації за даною тематикою. Сукупність методів дослідження включала: контент-аналіз, порівняльний, аналітичний та методи маркетингового дослідження.

Встановлено, що сучасний асортимент протизаплідних медичних виробів складається з внутрішньоматкових спіралей зі сріблом, міддю, золотом; презервативів чоловічого та жіночого; шийкових (цервікальних) ковпачків та діафрагм. Відповідно до законодавчого регулювання обігу контрацептивів, дані вироби дозволені до застосування ВООЗ, відносяться до ІІб класу безпеки (з підвищеною мірою ризику), що вимагає підвищеної уваги до їх якості, контролю за ввезенням та введенням в обіг. Відповідно до існуючих реєстрів медичних виробів, станом на 2020 рік, асортимент контрацептивів ринку України складався з чоловічих презервативів та внутрішньоматкових спіралей зі сріблом, міддю та золотом. Загальна кількість становила 25 торгових найменувань: 21 найменування – 80,75% чоловічі презервативи та 5 найменувань – 19,75% внутрішньоматкові контрацептивні засоби. Жіночий презерватив, шийковий (цервікальний) ковпачок та діафрагма були відсутні у реєстрах та загалом – на фармацевтичному ринку. Проте, такі протизаплідні засоби було можливо придбати через міжнародні та українські інтернет-

платформи та інтернет-магазини, що вказує на недосконалість системи реєстрів та контролю за обігом. Також, встановлений факт свідчить про брак уваги з боку вітчизняних виробників до сегменту протизаплідних медичних виробів та значну обмеженість вибору споживачів-жінок.

Встановлено широту асортименту контрацептивних медичних виробів: для презервативів - 202 модифікації (різний розмір, колір, запах, додаткові елементи), для внутрішньоматкових контрацептивів – 21 модифікація. Ці показники вказують на насиченість сегменту подібними медичними виробами та на роботу фірм-виробників з покращення їх ергономічних властивостей.

Також було проаналізовано фірмову структуру ринку протизаплідних засобів. Визначено, що на сьогоднішній день провідні позиції займають іноземні виробники. Загалом, їх кількість склала 84% (7 країн-виробників).

Країною-лідером за виробництвом контрацептивів, в особливості чоловічих презервативів є Таїланд – 28%. На території України провідною компанією з виробництва презервативів залишається ТОВ «Медпак Україна», що належить компанії «Medpack Swiss Group AG Switzerland», з рівнем охоплення ринку у 16% від загального виробництва. Це дозволяє їй конкурувати з такими великими виробниками як Іспанія та Німеччина (по 16% кожна).

Головною країною-постачальником, що займається виключно виробництвом внутрішньоматкових спіралей з міддю, сріблом та золотом залишається Білорусь - 4% від загального об'єму виробництва. Власне протизаплідні медичні вироби українського виробництва відсутні на ринку, що безпосередньо може впливати на таку споживчу характеристику як вартість та показник цінової доступності.

Висновок. В результаті дослідження деяких споживчих властивостей протизаплідних засобів встановлено, що:

- асортимент, представлений на фармацевтичному ринку, складається з чоловічих презервативів та внутрішньоматкових спіралей;
- відсутніми залишаються жіночий презерватив, цервікальний ковпачок та діафрагма, придбати подібні контрацептиви можливо лише через інтернет-магазини;
- усі протизаплідні медичні вироби відносяться до 2 класу безпеки, що, враховуючи інтернет розповсюдження останніх, вимагає удосконалення регулювання процесів, пов'язаних з обігом та реалізацією.
- широта асортименту презервативів та внутрішньоматкових контрацептивів вказує на активність роботи фірм-виробників з покращення ергономічних властивостей окремих контрацептивів, проте відсутність інтересу українських виробників до вищезгаданих та інших контрацептивів, не тільки обмежує вибір, але й впливає на їх споживчу вартість.